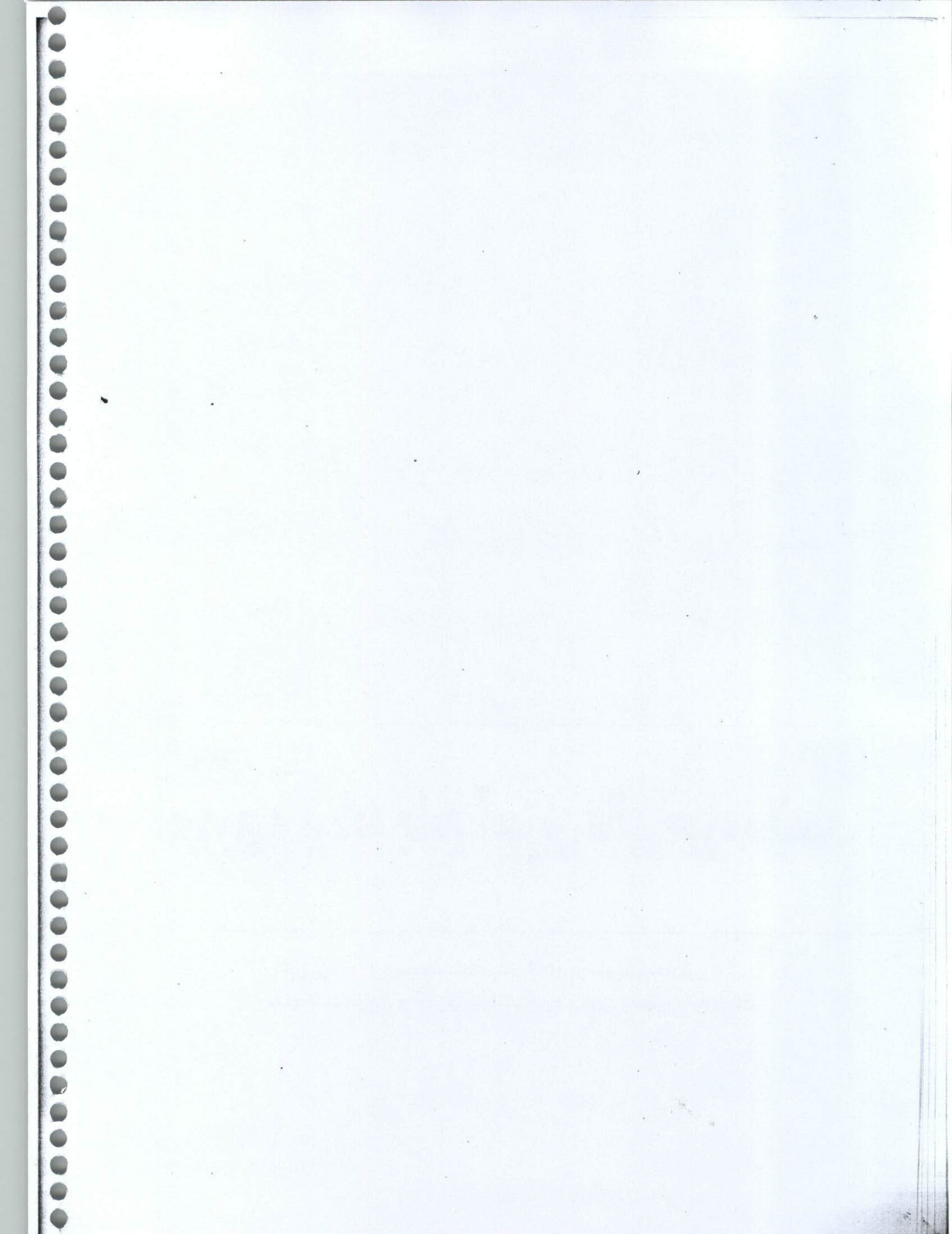

مروری بر برنامه جامع آموزش عالی حوزه سلامت

این برنامه در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۴ در شورای معاونین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طرح و مورد تصویب قرار گرفت.

مأموریت آموزش عالی در حوزه سلامت

تأمین و تربیت منابع انسانی متعهد، متخصص، کارآمد و کارآفرین مبتنی بر نیازهای بومی و ملی از مجرای نظام آموزش ادغام یافته در نظام ارائه خدمات سلامت

چشم انداز آموزش عالی در حوزه سلامت

کسب مرجعیت علمی در حوزه علوم سلامت در منطقه در افق ۱۴۰۴

بینشها و ارزشهای حوزه آموزش عالی سلامت

- ✓ رعایت و ترویج ارزشهای اسلامی و معنوی و اخلاق پزشکی با تکیه بر حفظ کرامت انسانی و نقش محوری نیروی انسانی در تمامی ابعاد
- ✓ رعایت عدالت در کلیه شئون آموزش عالی در حوزه سلامت
- ✓ اهتمام به رعایت اخلاق حرفه‌ای در سطوح مختلف مدیریتی، اجرایی و اداری
- ✓ تفکر راهبردی در حل مسائل مطرح در حوزه آموزش عالی سلامت
- ✓ شفافیت در پاسخگویی در قبال جامعه، اعضای هیئت علمی، دانشجویان و کارکنان
- ✓ حفظ و رعایت مالکیت فکری در کلیه سطوح حوزه آموزش عالی سلامت
- ✓ تأکید بر کیفیت و به‌روز رسانی امکانات در کلیه سطوح آموزش عالی در حوزه سلامت
- ✓ ارتقای روحیه کار گروهی در تمامی سطوح ستادی و محیطی

سیاستها و جهت‌گیری‌های کلی

- ۱- نهادینه سازی رویکرد آموزش پاسخگو در نظام سلامت
- ۲- گسترش عدالت در آموزش عالی سلامت
- ۳- توسعه دانش‌های نوین با تاکید بر حیطه‌های میان رشته‌ای و تمرکز بر علوم و فناوری‌های نوین
- ۴- حضور در عرصه‌های آموزشی منطقه‌ای و جهانی
- ۵- شبکه سازی در نظام آموزش عالی سلامت
- ۶- ساماندهی بیمارستانها و مراکز آموزشی درمانی
- ۷- نهادینه‌سازی اخلاق حرفه‌ای و مهارت‌های ارتباطی
- ۸- بهره‌مندی از فناوری‌های نوین در آموزش عالی سلامت
- ۹- ارتقای منابع انسانی بخش آموزش عالی سلامت
- ۱۰- تمرکز زدایی در نظام آموزش عالی سلامت
- ۱۱- خلق ثروت دانش بنیان در عرصه آموزش عالی سلامت
- ۱۲- تولید و بومی‌سازی شواهد معتبر علمی برای ارتقای آموزش عالی سلامت (آموزش پژوهی)

راهبردهایی برای تحقق سیاستهای کلان

سیاست ۱- نهادینه سازی رویکرد آموزش پاسخگو در نظام سلامت

- ۱-۱ برآورد نیازهای بومی و ملی به منابع انسانی بخش سلامت مبتنی بر نظام سطح بندی ارائه خدمات
- ۲-۱ تامین و ارتقاء محتوای آموزش عالی سلامت مبتنی بر نیازهای ملی و استانداردهای بین المللی
- ۳-۱ طراحی و استقرار نظام دیده بانی آموزش عالی سلامت
- ۴-۱ ارتقاء مستمر کیفیت در عرصه آموزش عالی سلامت
- ۵-۱ گسترش بستر آموزش مبتنی بر جامعه
- ۶-۱ گسترش بستر آموزش های بالینی
- ۷-۱ توسعه مقاطع تحصیلات تکمیلی مبتنی بر نیاز مانند طب سالمندی، پزشکی خانواده، طب تسکینی و ...
- ۸-۱ فراهم نمودن بستر آموزشهای آزاد در نظام سلامت
- ۹-۱ ارتقای توانمندی دانشجویان علوم پزشکی در عرصه های علمی، مهارتی و ارتباطی

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* در کوتاه مدت:

- تسهیل شرایط تربیت نیروهای حد واسط مانند تکنسین های سلامت دهان و رده های مختلف پرستاری با مشارکت بخش غیردولتی کشور تا پایان برنامه به منظور تأمین نیازهای فوری کشور
- راه اندازی بستر خدمات بالینی طب سالمندان در مراکز استانها
- آغاز فاز عملیاتی تربیت متخصصین پزشکی خانواده از مجاری مختلف

* در میان مدت و دراز مدت

- تسهیل دسترسی به خدمات تخصصی سلامت موردنیاز با بهترین کیفیت در کلیه سطوح ارائه خدمات و در سراسر کشور
- کاهش نیاز به جابجایی بیماران برای دریافت خدمات تخصصی با استقرار متخصصان در مناطق بومی مختلف
- فراهم شدن امکان مشارکت مردمی در نظارت بر عملکردهای دولت در عرصه آموزش عالی سلامت

سیاست ۷- نهادهای سازی اخلاق حرفه ای و مهارت‌های ارتباطی

۷-۱ باز تعریف و انطباق کدهای اخلاق حرفه ای و مهارت‌های ارتباطی براساس آموزه های ایرانی اسلامی

۷-۲ گنجاندن مفاهیم اخلاق حرفه ای و مهارت‌های ارتباطی در سرفصل آموزشی سطوح مختلف

۷-۳ استقرار نظام دیده بانی اخلاق حرفه ای در نظام آموزش عالی سلامت

۷-۴ تکریم و بازشناسایی اساتید پیشکسوت و چهره‌های مطرح در اخلاق حرفه‌ای

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می‌شود:

* کوتاه مدت:

• الزام مراکز آموزشی و درمانی سراسر کشور به رعایت مفاد منشور حقوق بیمار تا پایان برنامه

* میان مدت و دراز مدت:

- تکریم مراجعان به مراکز آموزشی و درمانی
- افزایش رضایتمندی جامعه از دریافت خدمات سلامت در مراکز آموزشی و درمانی
- ارتقای اعتماد متقابل میان مردم و ارائه‌دهندگان خدمت در مراکز آموزشی و درمانی

سیاست ۶- ساماندهی بیمارستانها و مراکز آموزشی درمانی

۶-۱ طراحی و اجرای الگوهای اعتباربخشی آموزشی بیمارستانها و مراکز آموزشی درمانی

۶-۲ مأموریت محور نمودن بیمارستانها از مجرای سطحبندی خدمات آموزشی

۶-۳ گسترش بیمارستانهای جامع زنان در استانهای مختلف به منظور آموزشهای هدفمند

۶-۴ ارتقای فرآیندهای آموزشی در بیمارستانها و مراکز آموزشی درمانی

۶-۵ تسهیل تجهیز بیمارستانها بر مبنای عملکرد و خروجی آموزشی مراکز

۶-۶ ورود بیمارستانها به عرصه اعتباربخشی های بین المللی

۶-۷ تسهیل ورود بیمارستانها به عرصه صنعت گردشگری سلامت

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* کوتاه مدت:

- ایجاد حداقل یک مرکز آموزشی کاملاً مجهز و نمونه در مرکز استانها
- راه اندازی یک بیمارستان آموزشی جامع زنان در مراکز استانها
- راه اندازی و ارتقای کلینیکهای ویژه دندان پزشکی در دانشگاه های دارای دانشکده
- اختصاص تختهای آموزشی برای آموزشهای تخصصی طب سالمندی و طب تسکینی

* میان مدت و دراز مدت:

- امکان دسترسی به خدمات تشخیصی و درمانی در سراسر کشور با بالاترین استانداردهای آموزشی درمانی
- فراهم نمودن امکان مشارکتهای مردمی در نظارت بر عملکردهای نظام آموزش عالی سلامت
- امکان دسترسی به خدمات تخصصی و فوق تخصصی برای اقشار در معرض خطر مانند سالمندان، بیماران خاص، کودکان، زنان در سنین باروری و ...

سیاست ۵- شبکه سازی در نظام آموزش عالی سلامت

- ۱-۵ تقویت زیر ساخت های نرم افزاری و سخت افزاری لازم
- ۲-۵ ایجاد ظرفیت های قانونی لازم برای استقرار شبکه های آموزش
- ۳-۵ ظرفیت سازی و ارتقای توان دانشگاه ها و بیمارستانهای آموزشی برای حضور در شبکه ها
- ۴-۵ استفاده از توان و ظرفیت قطبها و انجمنهای علمی در شبکه سازی
- ۵-۵ گسترش تعاملات بین بخشی، فرابخشی، منطقه ای و بین المللی
- ۶-۵ بهره مندی از نظام مدیریت اطلاعات بیمارستانی (HIS) در عرصه آموزش عالی سلامت

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* کوتاه مدت:

- راه اندازی شبکه ملی آموزش عالی سلامت تا پایان برنامه
- راه اندازی پورتالها و سامانه های مجازی لازم برای تبادل اطلاعات

* میان مدت و دراز مدت:

- امکان بهره مندی از خدمات آموزشی درمانی متخصصان در اقصی نقاط کشور با حداقل جابجایی
- تسهیل بهره مندی از خدمات سلامت ارائه شده توسط مراکز بین المللی با صرف حداقل هزینه
- تجمع اطلاعات سلامت آحاد جامعه و امکان دسترسی سریع در مراکز سراسر کشور جهت ارتقای کیفیت برنامه های آموزشی و بازآموزی

سیاست ۴ - حضور مؤثر در عرصه های آموزشی منطقه ای و جهانی

- ۴-۱ برنامه ریزی برای معرفی ظرفیت های کشور در عرصه آموزش عالی سلامت
- ۴-۲ رصد نیازهای آموزش عالی سلامت در کشورهای منطقه
- ۴-۳ ارتقاء استانداردهای اعتباربخشی بین المللی در آموزش عالی سلامت
- ۴-۴ تنوع بخشی به نظامهای پذیرش دانشجویان خارجی
- ۴-۵ اجرای برنامه های مشترک علمی آموزشی با مراکز معتبر جهانی
- ۴-۶ تسهیل تبادل استاد و دانشجو میان دانشگاه های خارجی و داخلی در قالب بورسهای تحصیلی و فرصتهای مطالعاتی
- ۴-۷ حمایت از دانشگاه های برتر برای ورود به رقابتهای بین المللی
- ۴-۸ گسترش نظامهای آموزش از راه دور

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* در کوتاه مدت:

- آغاز عملیاتی اجرایی بین المللی سازی ۵ دانشگاه علوم پزشکی بزرگ کشور تا پایان برنامه

* در میان مدت و درازمدت:

- بهره مندی آحاد جامعه از خدمات سلامت منطبق بر استانداردهای موجود در مراکز معتبر جهانی در مراکز آموزشی درمانی کشور
- تحصیل فرزندان این مرز و بوم در دانشگاه های علوم پزشکی با کیفیتی در تراز دانشگاه های معتبر بین المللی
- تأسیس شعب خارجی دانشگاه های علوم پزشکی کشور در کشورهای منطقه و جهان
- بازشناسایی توانمندی ها و ظرفیت های علمی ایران اسلامی به جامعه جهانی

سیاست ۲- گسترش عدالت در آموزش عالی سلامت

۲-۱ استقرار نظام آمایش سرزمین آموزش پزشکی

۲-۲ توجه به بومی گزینی در آموزش عالی سلامت به منظور توزیع عادلانه منابع انسانی

۲-۳ توسعه الگوهای آموزش از راه دور و مجازی

۲-۴ تنوع بخشی به شیوه های پذیرش ، جذب و ارزشیابی دانشجو

۲-۵ تسهیل دسترسی به آموزش عالی سلامت از مجرای شبکه سازی در آموزش عالی سلامت

۲-۶ حمایت از نخبگان و استعداد های درخشان

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* کوتاه مدت:

- آغاز فرآیند اجرایی پیاده سازی سند ملی آمایش سرزمینی
- راه اندازی شبکه ملی آموزش عالی سلامت با همکاری کلیه دانشگاه های علوم پزشکی

* میان مدت و دراز مدت:

- تحقق عدالت در دسترسی به امکانات آموزش عالی سلامت
- بومی گزینی و تسهیل ورود به عرصه آموزش عالی سلامت
- کمک به کاهش مهاجرت نخبگان از کشور و استفاده از توان آنها در عرصه های ملی
- کاهش هزینه های تحصیل در نظام آموزش عالی سلامت
- مرتفع نمودن نیازهای آموزشی توسط قطبهای آموزشی بدون نیاز به جابجایی

سیاست ۳- توسعه دانش های نوین با تاکید بر حیطه های میان رشته ای و تمرکز بر علوم و فناوری های نوین

۳-۱ گسترش مقاطع تحصیلات تکمیلی در آموزش عالی سلامت

۳-۲ راه اندازی رشته های تحصیلات تکمیلی جدید با رویکرد حیطه های میان رشته ای و علوم و فناوری های نوین

۳-۳ ارتقا و به روز رسانی رشته های تحصیلات تکمیلی

۳-۴ تسهیل فرآیند ورود به عرصه تحصیلات تکمیلی در رشته های اولویت دار

۴-۵ گسترش تعاملات بین المللی برای توسعه حیطه های میان رشته ای و علوم و فناوری های نوین

۴-۶ توسعه تعاملات با صنعت برای توسعه حیطه های میان رشته ای و علوم و فناوری های نوین

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* کوتاه مدت:

- راه اندازی رشته های اولویت دار تحصیلات تکمیلی باماهیت میان رشته ای مبتنی بر نیازهای ملی تا پایان برنامه
- حمایت از پایان نامه های دانشجویی در زمینه های اولویت دار و مورد نیاز کشور
- تقویت نرم افزاری و سخت افزاری مراکز مجری رشته های تحصیلات تکمیلی
- راه اندازی آزمایشگاه ملی در چهار زمینه سیستم بیولوژی، مهندسی بافت، تصویربرداری سلولی و مولکولی و علوم اعصاب به منظور زمینه سازی حرکت در جهت پزشکی نسل بعد (Personalized Medicine)

* میان مدت و دراز مدت:

- دسترسی به خدمات نوین تشخیصی و درمانی همتراز با مراکز معتبر جهانی در مراکز آموزشی و درمانی کشور
- کاهش خروج ارز از مجرای کاهش نیاز به اعزام بیماران به سایر کشورها برای دریافت خدمات نوین سلامت
- کمک به تحقق اقتصاد مقاومتی از مجرای گسترش دانش لازم برای ارتقای صنعت گردشگری سلامت
- کمک به رونق گرفتن و خروج از رکود صنایع مرتبط با سلامت در کشور
- ایجاد زمینه اشتغال برای دانش آموختگان تحصیلات تکمیلی

سیاست ۴ - حضور مؤثر در عرصه های آموزشی منطقه ای و جهانی

- ۴-۱ برنامه ریزی برای معرفی ظرفیت های کشور در عرصه آموزش عالی سلامت
- ۴-۲ رصد نیازهای آموزش عالی سلامت در کشورهای منطقه
- ۴-۳ ارتقاء استانداردهای اعتباربخشی بین المللی در آموزش عالی سلامت
- ۴-۴ تنوع بخشی به نظامهای پذیرش دانشجویان خارجی
- ۴-۵ اجرای برنامه های مشترک علمی آموزشی با مراکز معتبر جهانی
- ۴-۶ تسهیل تبادل استاد و دانشجو میان دانشگاه های خارجی و داخلی در قالب بورسهای تحصیلی و فرصتهای مطالعاتی
- ۴-۷ حمایت از دانشگاه های برتر برای ورود به رقابتهای بین المللی
- ۴-۸ گسترش نظامهای آموزش از راه دور

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* در کوتاه مدت:

- آغاز عملیاتی اجرایی بین المللی سازی ۵ دانشگاه علوم پزشکی بزرگ کشور تا پایان برنامه

* در میان مدت و درازمدت:

- بهره مندی آحاد جامعه از خدمات سلامت منطبق بر استانداردهای موجود در مراکز معتبر جهانی در مراکز آموزشی درمانی کشور
- تحصیل فرزندان این مرز و بوم در دانشگاه های علوم پزشکی با کیفیتی در تراز دانشگاه های معتبر بین المللی
- تأسیس شعب خارجی دانشگاه های علوم پزشکی کشور در کشورهای منطقه و جهان
- بازشناسایی توانمندی ها و ظرفیت های علمی ایران اسلامی به جامعه جهانی

سیاست ۵- شبکه سازی در نظام آموزش عالی سلامت

- ۵-۱ تقویت زیر ساخت های نرم افزاری و سخت افزاری لازم
- ۵-۲ ایجاد ظرفیت های قانونی لازم برای استقرار شبکه های آموزش
- ۵-۳ ظرفیت سازی و ارتقای توان دانشگاه ها و بیمارستانهای آموزشی برای حضور در شبکه ها
- ۵-۴ استفاده از توان و ظرفیت قطبها و انجمنهای علمی در شبکه سازی
- ۵-۵ گسترش تعاملات بین بخشی، فرابخشی، منطقه ای و بین المللی
- ۵-۶ بهره مندی از نظام مدیریت اطلاعات بیمارستانی (HIS) در عرصه آموزش عالی سلامت

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* کوتاه مدت:

- راه اندازی شبکه ملی آموزش عالی سلامت تا پایان برنامه
- راه اندازی پورتالها و سامانه های مجازی لازم برای تبادل اطلاعات

* میان مدت و دراز مدت:

- امکان بهره مندی از خدمات آموزشی درمانی متخصصان در اقصی نقاط کشور با حداقل جابجایی
- تسهیل بهره مندی از خدمات سلامت ارائه شده توسط مراکز بین المللی با صرف حداقل هزینه
- تجمیع اطلاعات سلامت آحاد جامعه و امکان دسترسی سریع در مراکز سراسر کشور جهت ارتقای کیفیت برنامه های آموزشی و بازآموزی

سیاست ۶- ساماندهی بیمارستانها و مراکز آموزشی درمانی

- ۶-۱ طراحی و اجرای الگوهای اعتباربخشی آموزشی بیمارستانها و مراکز آموزشی درمانی
- ۶-۲ مأموریت محور نمودن بیمارستانها از مجرای سطحبندی خدمات آموزشی
- ۶-۳ گسترش بیمارستانهای جامع زنان در استانهای مختلف به منظور آموزشهای هدفمند
- ۶-۴ ارتقای فرآیندهای آموزشی در بیمارستانها و مراکز آموزشی درمانی
- ۶-۵ تسهیل تجهیز بیمارستانها بر مبنای عملکرد و خروجی آموزشی مراکز
- ۶-۶ ورود بیمارستانها به عرصه اعتباربخشی های بین المللی
- ۶-۷ تسهیل ورود بیمارستانها به عرصه صنعت گردشگری سلامت

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* کوتاه مدت:

- ایجاد حداقل یک مرکز آموزشی کاملاً مجهز و نمونه در مرکز استانها
- راه اندازی یک بیمارستان آموزشی جامع زنان در مراکز استانها
- راه اندازی و ارتقای کلینیکهای ویژه دندان پزشکی در دانشگاههای دارای دانشکده
- اختصاص تختهای آموزشی برای آموزشهای تخصصی طب سالمندی و طب تسکینی

* میان مدت و دراز مدت:

- امکان دسترسی به خدمات تشخیصی و درمانی در سراسر کشور با بالاترین استانداردهای آموزشی درمانی
- فراهم نمودن امکان مشارکتهای مردمی در نظارت بر عملکردهای نظام آموزش عالی سلامت
- امکان دسترسی به خدمات تخصصی و فوق تخصصی برای اقشار در معرض خطر مانند سالمندان، بیماران خاص، کودکان، زنان در سنین باروری و ...

سیاست ۷- نهادهای سازی اخلاق حرفه ای و مهارت‌های ارتباطی

۷-۱ باز تعریف و انطباق کدهای اخلاق حرفه ای و مهارت‌های ارتباطی براساس آموزه های ایرانی اسلامی

۷-۲ گنجاندن مفاهیم اخلاق حرفه ای و مهارت‌های ارتباطی در سرفصل آموزشی سطوح مختلف

۷-۳ استقرار نظام دیده بانی اخلاق حرفه ای در نظام آموزش عالی سلامت

۷-۴ تکریم و بازشناسایی اساتید پیشکسوت و چهره‌های مطرح در اخلاق حرفه‌ای

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می‌شود:

* کوتاه مدت:

- الزام مراکز آموزشی و درمانی سراسر کشور به رعایت مفاد منشور حقوق بیمار تا پایان برنامه

* میان مدت و دراز مدت:

- تکریم مراجعان به مراکز آموزشی و درمانی
- افزایش رضایتمندی جامعه از دریافت خدمات سلامت در مراکز آموزشی و درمانی
- ارتقای اعتماد متقابل میان مردم و ارائه‌دهندگان خدمت در مراکز آموزشی و درمانی

سیاست ۸- بهره مندی از فناوری های نوین در آموزش عالی سلامت

- ۸-۱ تقویت زیر ساخت های فناوری اطلاعات و فضای مجازی
- ۸-۲ کاربرست فناوری اطلاعات در فرآیندهای آموزش
- ۸-۳ ترویج استفاده از فناوریها و تجهیزات نوین آموزشی از قبیل شبیه سازها ، skill lab و ..
- ۸-۴ گسترش آموزشهای از راه دور در عرصه آموزش عالی سلامت
- ۸-۵ تسهیل ارتباطات و تعاملات بین دانشگاهها و مراکز ذی ربط آموزشی
- ۸-۶ توانمندسازی اعضای هیأت علمی دانشگاهها در کاربرست فناوریهای نوین آموزشی
- ۸-۷ بهره مندی از بستر فناوریهای نوین آموزشی برای ارتقای آموزش بیماران

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* کوتاه مدت:

- راه اندازی حداقل یک مرکز آموزش مهارت های بالینی با تجهیزات به روز در هر دانشگاه علوم پزشکی تا پایان سال
- ارائه حداقل ۲۰٪ آموزشهای نظری مقطع دکترای تخصصی در دانشگاه های علوم پزشکی به صورت مجازی تا پایان سال
- راه اندازی یک مرکز آموزشی درمانی پیشرفته با فناوریهای نوین آموزشی برای آموزش در هر استان

* میان مدت و درازمدت:

- تسهیل دسترسی به دانش آموختگان کارآمدتر برای دریافت خدمات سلامت
- دسترسی به آموزشهای عالی سلامت با هزینه های کمتر و کیفیت بالاتر

سیاست ۹- ارتقای منابع انسانی بخش آموزش عالی سلامت

- ۹-۱ طراحی الگوهای نوین جذب ، ارزشیابی و ارتقای هیات علمی
- ۹-۲ طراحی ساختار و هرم هیات علمی در نظام سلامت مبتنی بر آمایش سرزمین
- ۹-۳ ارتقای نظام های آموزش مداوم جامعه پزشکی
- ۹-۴ توانمندسازی بدنه کارشناسی ستاد و دانشگاه های علوم پزشکی درگیر آموزش عالی سلامت
- ۹-۵ تسهیل تبادل استاد و دانشجو در بین دانشگاه های داخلی و خارجی
- ۹-۶ توانمندسازی اعضای هیات علمی در زمینه آموزش پزشکی
- ۹-۷ تلاش جهت ارتقای منزلت و معیشت منابع انسانی بخش آموزش عالی سلامت

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* کوتاه مدت:

• ایجاد بستر لازم برای جذب سالانه ۱۰۰۰ عضو هیأت علمی بر اساس نیازهای بومی

* میان مدت و درازمدت:

- بهره مندی از تجربیات آموزشی اساتید داخلی و خارجی برای تربیت دانش آموختگان گروه پزشکی
- دریافت خدمات سلامت از متخصصانی با دانش به روز شده
- ارتقای کیفیت دانشگاه های علوم پزشکی و نزدیک شدن بیشتر به استانداردهای جهانی در عرصه آموزش عالی سلامت

سیاست ۱۰- تمرکز زدایی در نظام آموزش عالی سلامت

۱۰-۱ واسپاری فرآیندهای آموزشی در حیطه های مختلف پذیرش، نظارت، ارزشیابی و ... به دانشگاه های علوم پزشکی

۱۰-۲ بهره مندی از زیرساختهای IT در قالب سازمانهای مجازی

۱۰-۳ تقویت تفویض اختیارات به دانشگاه های علوم پزشکی بر مبنای الگوی آمایش سرزمینی

۱۰-۴ تسهیل بستر حضور بخش غیردولتی در ارائه خدمات آموزش عالی سلامت

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* در کوتاه مدت:

- راه اندازی سامانه مجازی خدمات آموزشی در پایگاه اینترنتی کلیه دانشگاه های علوم پزشکی
- واگذاری بخشی از فرآیندهای سنجش به قطبها و دانشگاه های علوم پزشکی

* میان مدت و درازمدت:

- کاهش زمان فرآیندهای بوروکراتیک در نظام آموزش عالی سلامت
- تسریع دسترسی به خدمات اداری حوزه آموزش عالی سلامت در سراسر کشور
- تحول در فرآیند تأمین نیازهای بومی و منطقه ای در عرصه سلامت
- ایجاد بستر اشتغال زایی برای فارغ التحصیلان گروه پزشکی و سلامت

سیاست ۱۱- خلق ثروت دانش بنیان در عرصه آموزش عالی سلامت

- ۱۱-۱ شناسایی ظرفیت‌های موجود ملی، منطقه ای و جهانی در نظام آموزش پزشکی جهت خلق ثروت دانش بنیان
- ۱۱-۲ ایجاد بسترهای قانونی لازم جهت خلق ثروت دانش بنیان در عرصه آموزش عالی سلامت
- ۱۱-۳ ارتقای هزینه اثربخشی آموزش عالی سلامت کشور
- ۱۱-۴ تسهیل حضور بخش خصوصی در آموزش عالی سلامت در همه سطوح
- ۱۱-۵ کمک به تعرفه گذاری خدمات آموزش عالی سلامت
- ۱۱-۶ واقعی سازی هزینه تمام شده خدمات آموزش عالی سلامت
- ۱۱-۷ گسترش تعاملات با صنایع در عرصه آموزش عالی سلامت
- ۱۱-۸ تلاش جهت گسترش ارتباطات دانش آموختگان با مراکز رشد و شرکتهای دانش بنیان

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می شود:

* کوتاه مدت:

- ارتقای تعاملات با بخش غیردولتی برای سرمایه گذاری در آموزش عالی سلامت
- صدور مجوز به دانشگاه‌های علوم پزشکی دولتی و غیردولتی واجد شرایط برای ارائه آموزشهای آزاد سلامت تا پایان برنامه در چارچوب ضوابط

* میان مدت و دراز مدت:

- حرکت در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی در عرصه سلامت
- ایجاد بستر مناسب برای کارآفرینی فارغ التحصیلان گروه پزشکی و سلامت
- کاهش نرخ بیکاری در میان تحصیل کردگان
- کشف و استقرار مجاری نوین درآمدزایی در نظام سلامت

سیاست ۱۲- تولید و بومی سازی شواهد معتبر علمی برای ارتقای آموزش عالی سلامت (آموزش پژوهی)

۱۲-۱ تشویق و ترغیب اعضای هیأت علمی در زمینه آموزش پژوهی

۱۲-۲ توانمندسازی اعضای هیأت علمی، پژوهشگران، دانشجویان و کارشناسان در زمینه روشهای پژوهش در آموزش عالی سلامت

۱۲-۳ تسهیل انتشار و کاربرد نتایج پژوهش در آموزش عالی سلامت

۱۲-۴ تعامل سازنده با مراکز معتبر علمی داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه تبادل شواهد علمی و الگوهای نوین آموزشی

ترجمان سیاست در برنامه تحول نظام سلامت

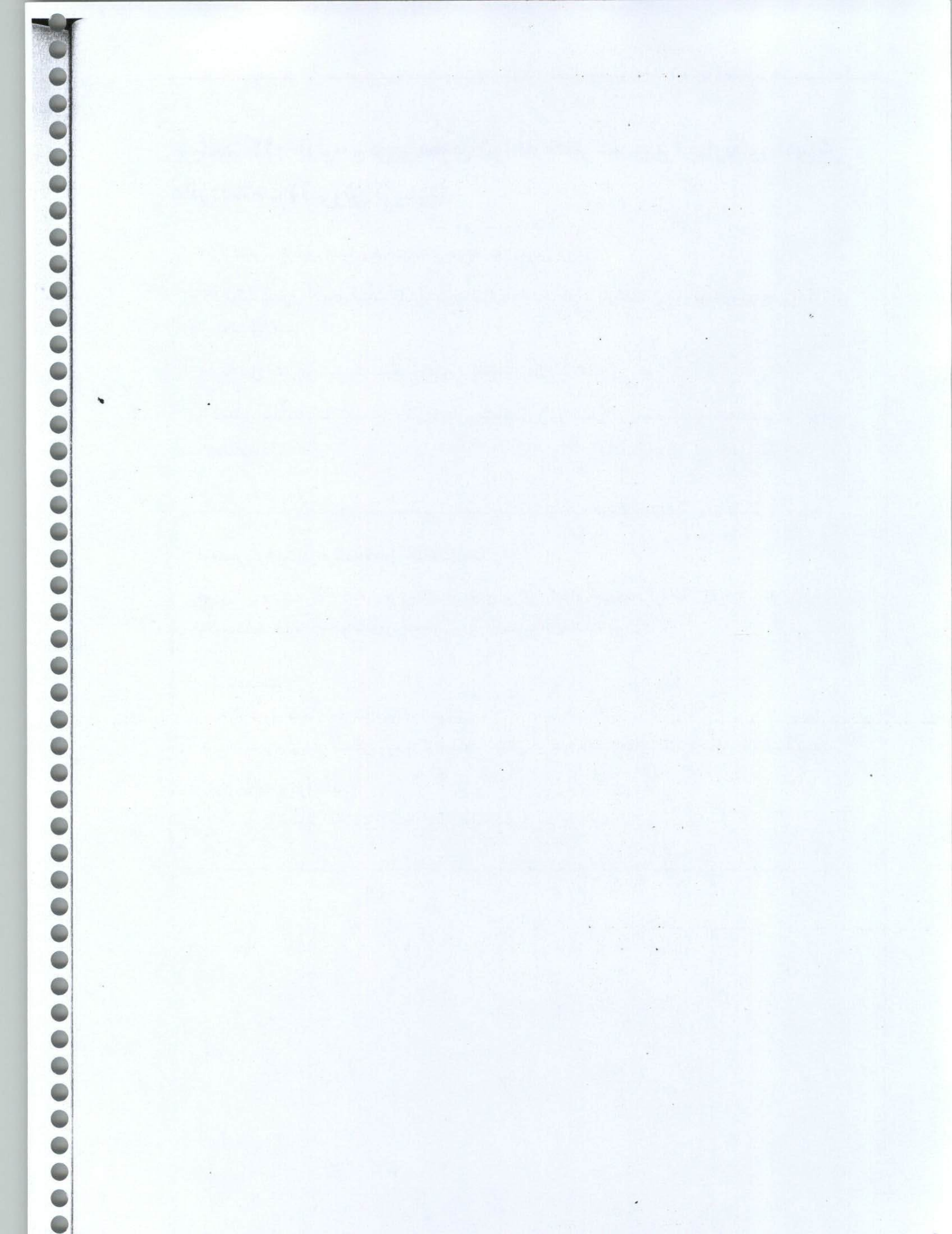
تحقق این سیاست در حوزه آموزش دستاوردهای بزرگی را برای جامعه در راستای استقرار برنامه تحول نظام سلامت به ارمغان خواهد آورد که در زیر به مهمترین آنها اشاره می‌شود:

* کوتاه‌مدت:

- راه‌اندازی سامانه ملی نوآوریهای آموزشی
- استقرار و ارتقای حداقل یک مرکز توسعه آموزش در همه دانشگاه‌های علوم پزشکی تا پایان برنامه

* میان‌مدت و دراز مدت:

- دریافت خدمات سلامت از متخصصان توانمندتر در سراسر کشور

روش شناسی تدوین

بسته های تحول و نوآوری در

آموزش علوم پزشکی

پیشینه تدوین برنامه جامع

نظام سلامت جمهوری اسلامی ایران بر اساس اسناد بالادستی موجود خصوصاً سیاستهای کلان ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، به عنوان متولی آموزش و تربیت منابع انسانی حوزه سلامت شناخته شده و در این راستا وظیفه سنگینی را بر دوش دارد. با توجه به گسترش قابل ملاحظه دانشگاه‌های علوم پزشکی و مؤسسات آموزش عالی سلامت در کشور، خوشبختانه زیرساختهای مناسبی برای ارتقای کمی و کیفی آموزش عالی در حوزه سلامت فراهم است که برای بهره‌مندی از این بستر، ترسیم نقشه راهی روشن و مبتنی بر شواهد و اسناد بالادستی امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.

برنامه جامع آموزش عالی نظام سلامت در راستای تحقق اهداف برنامه تحول نظام سلامت، سندی راهبردی است که بر مبنای اسناد بالادستی از جمله چشم‌انداز ایران ۱۴۰۴، نقشه جامع علمی کشور، نقشه جامع علمی سلامت و برنامه تحول نظام سلامت تدوین گردید.

چشم‌انداز ایران ۱۴۰۴

سیاستهای کلان نظام سلامت

نقشه جامع علمی کشور

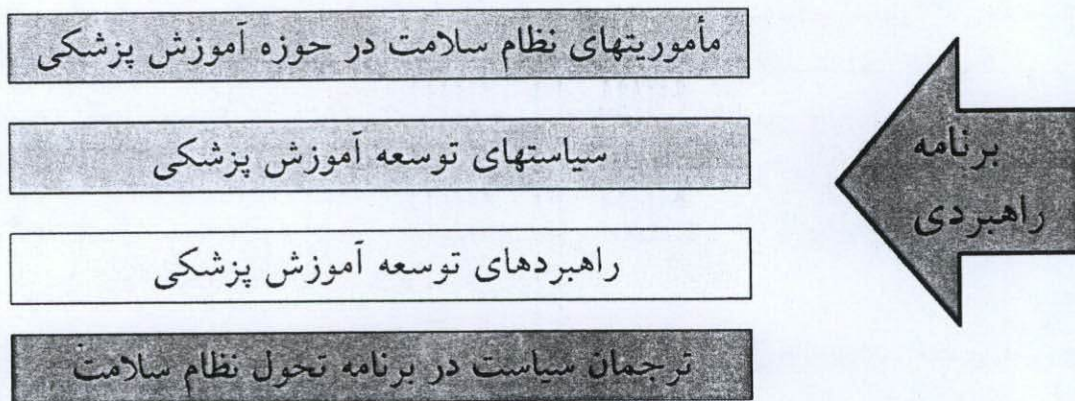
نقشه جامع علمی سلامت

اسناد شورای عالی انقلاب فرهنگی

برنامه تحول نظام سلامت

توجه به
اسناد
بالادستی

سطوح برنامه‌ریزی در این سند مبتنی بر روش‌شناسی تدوین نقشه جامع علمی سلامت و مشتمل بر مأموریت، چشم‌انداز، بینشها و ارزشها، ۱۲ سیاست کلی و ۶۸ راهبرد برای تحقق هر سیاست می‌باشد. همچنین ترجمان تحقق این سند در برنامه تحول نظام سلامت مشتمل بر دستاوردهای کوتاه‌مدت، میان مدت و درازمدت نیز برای هر سیاست آورده شده است.

این سند با استفاده از مدل پانل متخصصان (expert pannel) و با مشارکت ۷ نفر از کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه آموزش پزشکی به صورت اولیه تدوین گردید. سیاست‌های کلان مندرج در این برنامه شامل ۱۲ مورد زیر است:

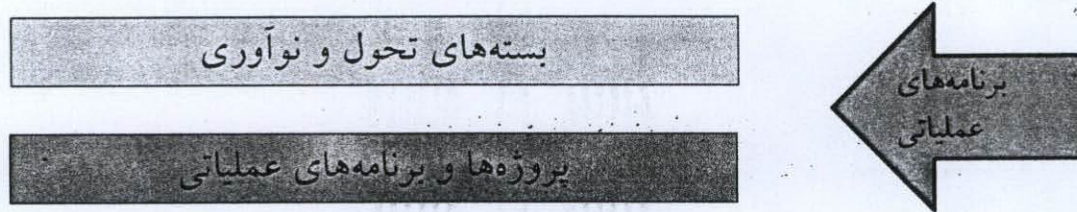
- ۱- نهادینه سازی رویکرد آموزش پاسخگو در نظام سلامت
- ۲- گسترش عدالت در آموزش عالی سلامت
- ۳- توسعه دانش‌های نوین با تاکید بر حیطه‌های میان رشته‌ای و تمرکز بر علوم و فناوری‌های نوین
- ۴- حضور در عرصه‌های آموزشی منطقه‌ای و جهانی
- ۵- شبکه‌سازی در نظام آموزش عالی سلامت
- ۶- ساماندهی بیمارستانها و مراکز آموزشی درمانی
- ۷- نهادینه‌سازی اخلاق حرفه‌ای
- ۸- بهره‌مندی از فناوری‌های نوین در آموزش عالی سلامت
- ۹- ارتقاء منابع انسانی بخش آموزش عالی سلامت
- ۱۰- تمرکز زدایی در نظام آموزش عالی سلامت
- ۱۱- خلق ثروت دانش بنیان در عرصه آموزش عالی سلامت
- ۱۲- تولید و بومی‌سازی شواهد معتبر علمی برای ارتقاء آموزش عالی سلامت (آموزش پژوهی)

سپس ویرایش اولیه جهت ارائه بازخورد در شورای مدیران حوزه معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفته و ویرایش دوم بر اساس پیشنهادها تدوین شد. ویرایش دوم در جلسه‌ای با حضور معاونان و مدیران ارشد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مطرح و مجدداً بازخوردهای

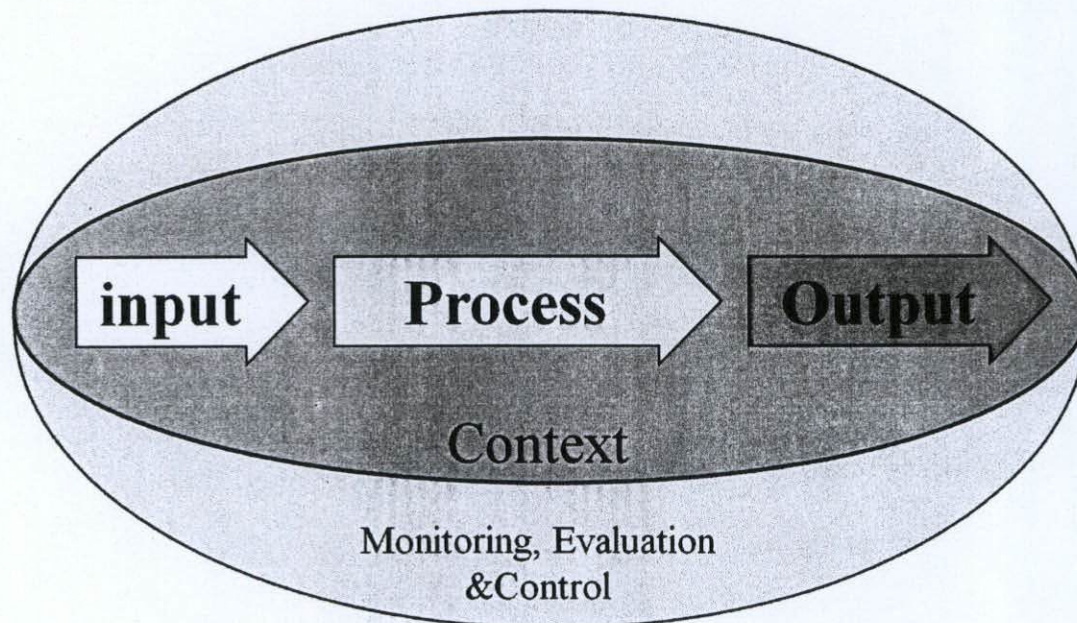
اصلاحی گردآوری و بر مبنای آن ویرایش سوم تدوین شد و این ویرایش به عنوان نسخه مصوب شورای معاونان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تلقی و به دانشگاه‌های علوم پزشکی و سایر مؤسسات آموزش عالی سلامت ابلاغ گردید و از ایشان خواسته شد تا برنامه عملیاتی دانشگاه را برای تحقق سیاست‌های این برنامه در حوزه آن دانشگاه تدوین نمایند.

تدوین برنامه عملیاتی؛ گام دوم

به دنبال تدوین برنامه جامع حوزه آموزش، به منظور برنامه‌ریزی برای تحقق سیاستها و راهبردهای مندرج در آن بسته‌های عملیاتی تدوین تا بر اساس آنها برنامه‌های عملیاتی و پروژه‌های سالانه اجرا گردند.

این بسته‌های عملیاتی در قالب الگوی IPOCC سازماندهی گردیدند.

بر اساس این مدل برنامه‌ریزی، هر نظامی دارای یک ورودی خواهد بود که با پیاده‌سازی سلسله فرآیندهایی بر روی ورودی‌ها، خروجی موردانتظار سیستم حاصل خواهد شد. برخی اقدامات در این الگو در پس‌زمینه همه اقدامات و گامها قرار داشته و بر روی همه بخشهای نظام سایه می‌افکنند که از این اقدامات با عنوان context یاد می‌شود.

بدیهی است که اقدامات نظارت، ارزیابی و کنترل بر کلیه فرآیندها و بخشهای نظام حاکم خواهد بود.

با این ترتیب به منظور پوشش همه ابعاد این الگو و سازماندهی اقدامات عملیاتی در جهت تحقق سیاستهای کلان دوازده گانه مندرج در برنامه جامع، تلاش گردید تا بسته های عملیاتی مبتنی بر اجزای این مدل سازماندهی شوند. برنامه های موجود در معاونت و برنامه هایی که باید در آینده تدوین گردند تحت عنوان بسته های محتوای محور، ورودیهای سیستم را تأمین می کنند. گزینش و انتخاب ورودی دیگر نظام آموزش که همانا داوطلبان ورود به دانشگاه و فراگیران هستند (به جز دانشجویان تحصیلات تکمیلی) چندان در حیطه مدیریت معاونت قرار ندارند.

اقداماتی که به منظور پیاده سازی و گسترش این برنامه ها مورد توجه هستند تحت عنوان بسته های فرآیند محور طبقه بندی شدند. مجموعه این ورودی و این فرآیند در نهایت منجر به تحقق بسته خروجی محور آموزش خواهد شد که همانا بسته آموزش پاسخگو و عدالت محور شامل محصولات، تولیدات و خدمات مرتبط است. در این میان اقدامات مرتبط با اعتلای اخلاق حرفه ای و همچنین عدالت آموزشی به عنوان بسته های زمینه ای مد نظر قرار گرفتند. اقدامات مرتبط با سنجش و اعتباربخشی نیز با توجه به ماهیت خود، به عنوان بسته های نظارت و ارزیابی محور معرفی گردیدند.

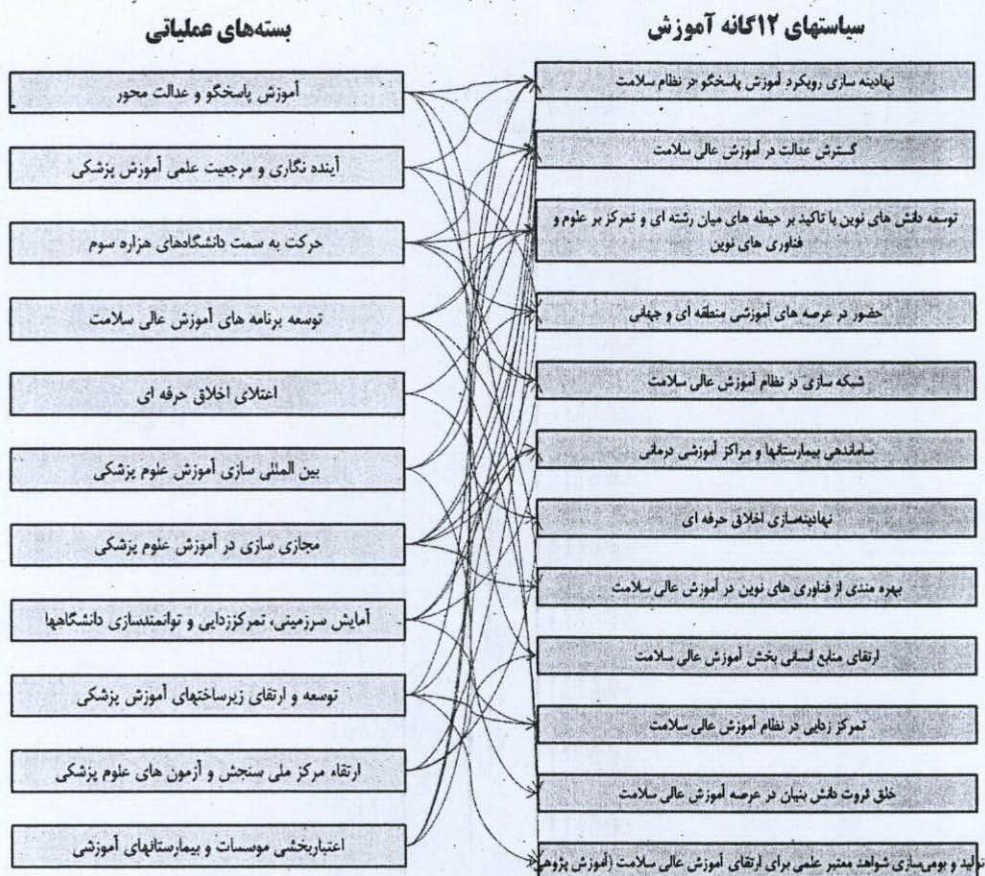
البته با توجه به ماهیت محتوایی این بسته ها، همپوشانی هایی نیز میان آنها وجود دارد و خط کشی کامل میان آنها چندان منطقی به نظر نمی رسد. برای مثال، بسته آموزش پاسخگو و عدالت محور به عنوان خروجی نظام آموزش مدنظر است اما عدالت می تواند به عنوان بسته زمینه ای نیز در کنار اخلاق پزشکی زمینه تحقق اهداف را فراهم آورد.

جدول سازماندهی بسته‌های تحول و نوآوری بر مبنای الگوی IPOCC

آینده‌نگاری و مرجعیت علمی در آموزش پزشکی	بسته‌های محتوا محور (تأمین برنامه‌های ورودی)
توسعه راهبردی، هدفمند و مأموریت‌گرای برنامه‌های آموزش عالی سلامت	
ارتقاء سنجش و آزمونها (بخش مربوط به گزینش دانشجویان تحصیلات تکمیلی)	
بین‌المللی سازی آموزش پزشکی	بسته‌های فرآیند محور
مجازی سازی آموزش پزشکی	
آمایش سرزمینی، تمرکززدایی و توانمندسازی دانشگاه‌ها	
آموزش پاسخگو و عدالت محور	بسته‌های خروجی محور
اعتلای اخلاق حرفه‌ای	بسته‌های زمینه‌ای
حرکت به سمت دانشگاه‌های هزاره سوم	
توسعه و ارتقاء زیرساختهای آموزش پزشکی	
آموزش پاسخگو و عدالت محور (بخش عدالت‌محوری)	
ارتقاء سنجش و آزمونهای علوم پزشکی	بسته‌های نظارت و ارزیابی محور
اعتباربخشی مؤسسات و مراکز آموزش عالی سلامت	

ارتباط دوسویه سیاستها و بسته‌های عملیاتی

نکته‌ای که نباید از نظر دور داشت، این که همواره ارتباط متقابلی میان سیاستها و جهت‌گیری‌های کلی برنامه جامع و بسته‌های عملیاتی وجود دارد. به این شکل که اجرای هر بسته، زمینه تحقق حداقل یک سیاست را فراهم نموده و برای هر سیاست حداقل یک بسته‌ی عملیاتی تدوین گردیده است. ارتباط این دو جزء در نمودار زیر آورده شده است.

مسیر پیش رو

واضح است که تدوین بسته‌های عملیاتی نقطه پایان کار نیست و تحقق اهداف و سیاستهای کلان از مجرای پیاده‌سازی بسته‌ها، در گرو ترجمان بسته‌های عملیاتی در قالب پروژه‌ها و اقدامات روشن است. این پروژه‌ها مسیر تحقق بسته‌ها و در نهایت اهداف کلان را ترسیم نموده و با اجرای آنها در نهایت شاهد پیاده سازی بسته‌های عملیاتی در سطح ستاد و دانشگاه‌های علوم پزشکی خواهیم شد.

